

SCI-FI nebo REVOLUCE?

Konec papírových peněz nebo konec peněz tisknutých státem? Bitcoin – virtuální platforma, která přesahuje současné chápání peněz.

Jak praví Wikipedie:

Bitcoin je digitální měna, kterou roku 2009 vytvořil Satoshi Nakamoto. Název též označuje Open source software a stejnojmennou peer-to-peer síť. Narodil se většiny měn Bitcoin není závislý na důvěře v jejího vydavatele. Pro provádění transakcí se využívá distribuovaná databáze napříč body peer-to-peer sítě. K zabezpečení sítě je využita kryptografie, umožňující používat pouze peníze, které vlastní a zabraňující opakovanému využití již utracených peněz.

Bitcoin umožňuje pseudonymní držení a převod měny. Bitcoiny mohou být uloženy v osobním počítači ve formě souboru s penězenkou nebo uchovávány pomocí služby třetí strany. Peer-to-peer topologie a chybějící centrální autorita zabráňuje komukoliv manipulovat s hodnotou této měny. Množství mincí v oběhu je předem dané a proto není možné vyvolat umělou inflaci vytvořením jejich většího množství.

Celkové množství Bitcoinů, které mohou být vytěženy je cca 21 000 000. To bývá předmětem kritiky, lidé se obávají, že 21 milionů jednotek nemusí pro pohodlné využití bitcoinů jako měny dostačovat. Realita je taková, že každý bitcoin může být v současnosti dělitelný až na osm desetinných míst (0.00000001 BTC), je tedy k dispozici více jednotek měny, než amerických dolarů.

Bitcoin je samostatná měna zcela nezávislá na tradičních měnách jako koruna, euro apod. Samotná hodnota Bitcoinu – podobně jako většiny ostatních měn – vychází pouze z poptávky a nabídky na trhu. Není tedy kryta zlatem ani jinými komoditami (to by ani kvůli decentralizované povaze nebylo možné), ale podobně jako jiné běžné měny je kryta pouze důvěrou, že s ní bude možno v budoucnu zaplatit stejně jako dnes. Cena je tedy dána ekonomickou rovnováhou. Někteří autoři též poukazují na to, že už ta skutečnost, že existuje decentralizovaná měna, která je nezávislá na čemkoliv co by bylo možné zničit, je sama o sobě hodnotná. A že tedy hodnota Bitcoinu je alespoň zčásti už v tomto faktu.

Bitcoin začínal jako čistě akademický projekt, kdy ho používali především odborníci a zájemci o technologii samotnou. Technologie však zaujala natolik, že hodnota po dlouhou dobu rychle stoupala. To přivedlo i zájemce, kteří investovali čistě ze spekulativních důvodů. Hodnota Bitcoinu tak zažila za svoji krátkou existenci prudký růst, vrchol investiční bubliny i částečný pád. Nyní Bitcoin opět roste a trhá historické rekordy; patrně díky vzrůstající akceptaci obchodníků i nepopulárním krokům tradičních bank (např. zdaňování bankovních vkladů na Kypru).

Největší trh s Bitcoiny je v amerických dolarech, a jeho aktuální kurz je 12.700,-Kč

Ale o co jde ve skutečnosti? Jsou Bitcoiny opravdu jen alternativou současných peněz? Mnozí lidé si to nemyslí:

"KDYŽ JSEM BITCOIN OBJEVIL, BYL JSEM JÍM ÚPLNĚ POSEDLÝ. A HNED JSEM VĚDĚL, CO TO NENÍ. NENÍ TO MĚNA!" vzpomíná se strhujícím nadšením Andreas Antonopoulos, programátor se specializací na distribuované a bezpečnostní systémy. "JE TO PLATFORMA. JE TO ZPŮSOB, JAK DĚLAT VĚCI ÚPLNĚ JINAK."

A věc, které chce Antonopoulos dělat pomocí bitcoinů jinak, je hodně. Zdaleka se nezastavuje jen u placení za zboží nebo posílání peněz. Bitcoin je způsob, jak přenést autoritu na internet - například ověřit podpisy nebo dokumenty - a přitom nespoléhat na konkrétní firmu či instituci.

"Nemusíte věřit žádné bance ani vládě. Stačí věřit matematice. Bitcoin prostě dává zodpovědnost za transakce jednotlivci, nikoli nějaké organizaci." A za sebe dodává, že se mu takto nastavená zodpovědnost líbí: "Nechci, aby za mě nějaká společnost Visa rozhodovala, že do Wikileaks peníze poslat nemůžu a do Ku-klux-klanu ano."

Bitcoin vzniká na tisících počítačů, decentralizovaně na internetu, a představuje tak určitý druh anarchistických peněz. Skeptici mluví o spekulační bublině, toto platidlo by přesto mohlo zahájit zcela novou éru. Vytváří se totiž pomocí komplexních početních operací, které běží na tisících počítačů. Algoritmus stanoví, že jednou bude dosažen maximální počet digitálních peněz. To by mělo nastat přibližně v roce 2140 při 21 milionech jednotek. Ale už od roku 2033 se nebudou vydávat žádná významná množství nových bitcoinů. Tím se podobají zlaté měně. Na rozdíl od eura nebo dolaru nemůže být množství zlata libovolně navyšováno. Digitální mince jsou tak zajímavé pro ty investory, kteří počítají s inflací papírových peněz. Bitcoiny mohou být dokonce předzvěstí zcela nové éry.

"Peníze budou nově objeveny. Stojíme před dobou měnové soutěže," je přesvědčen hlavní ekonom společnosti Degussa Thorsten Polleit. Domnívá se, že v budoucnu si bude navzájem konkurovat více druhů platiel. "Centrální banky zneužívají monopol na peníze a vydávají je na politické účely. To dlouhodobě povede k jejich znehodnocování," tvrdí. Naopak poptávka po soukromých formách směnných prostředků bude podle něj stoupat.

Můžeme si o tom myslat, co chceme. Možná jde opravdu jen o mýdlovou bublinu, jak nám tvrdí konzervativní finančníci. Ale je fakt, že neblahý způsob jakým současné vlády tisknou peníze, si začínají uvědomovat i běžní uživatelé, kteří do této doby neměli o státních penězích žádné pochybnosti. Teď je mají. A lepší to určitě nebude. Rozhodně ne s eurem ani dolarem. Možná je řešením Bitcoin. Revoluce v chápání peněz.

Marek Lichtenberk
zdroje:

http://technet.idnes.cz/bitcoin-platforma-mena-Obw-sw_internet.aspx?c=A140211_011922_sw_internet_pka
<http://blog.bitcoin.cz/>
http://www.tyden.cz/rubriky/byznys/svet/die-welt-euru-roste-konkurence-v-digitalni-mene_263877.html#.U8UyKpR_uSo